

**PROGRAM
REGIONALNY**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

**WYTYCZNE INSTYTUCJI ZARZĄDZAJĄCEJ
REGIONALNYM PROGRAMEM OPERACYJNYM
WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO NA LATA 2007-2013
DLA BENEFICJENTÓW
W ZAKRESIE INFORMACJI I PROMOCJI**

Katowice, lipiec 2009 r.

Spis treści

1. CEL PROMOCJI	3
2. PODSTAWA PRAWNA	3
3. WIZUALIZACJA (LOGOTYPY)	3
4. WYMAGANIA ODNOŚNIE ZNAKÓW GRAFICZNYCH	4
4.1. Logo Unii Europejskiej	4
4.2. Logo NSS	5
4.3. Logo Województwa Śląskiego	5
5. CZEGO NIE WOLNO ROBIĆ Z LOGOTYPAMI	6
6. RODZAJE DZIAŁAŃ PROMOCYJNYCH	6
6.1. Tablice informacyjne	7
6.2. Tablica pamiątkowa	8
6.3. Wytyczne dla projektów niespełniających kryteriów dla tablic informacyjnych i pamiątkowych. Stosowanie plaketek informacyjnych	10
6.4. Inne narzędzia	10
7. WAŻNE INFORMACJE DODATKOWE	13
8. Przykładowe zastosowania logotypów	15
Przykładowa tablica informacyjna / pamiątkowa	15
Przykładowa tablica informacyjna / pamiątkowa projektu realizowanego w ramach Programu Rozwoju Subregionu	15
Przykładowa plakietka informacyjna na środку trwałym zakupionym w ramach Działania 1.2., Poddziałania 3.1.1 lub Poddziałania 3.2.1 RPO WSL (dla których Instytucją Pośredniczącą Drugiego Stopnia jest Śląskie Centrum Przedsiębiorczości; logo Śląskiego Centrum Przedsiębiorczości jest opcjonalne)	16

1. Cel promocji

Celem działań informacyjnych i promocyjnych prowadzonych przez beneficjentów jest zwiększenie świadomości społeczeństwa na temat udziału środków Unii Europejskiej w projektach realizowanych w ramach *Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007-2013*.

Pamiętaj - Informowanie o projekcie jest równie ważne jak zarządzanie projektem !

2. Podstawa prawna

Informowanie opinii publicznej o uzyskaniu wsparcia z funduszy europejskich jest obowiązkiem beneficjenta projektu realizowanego w ramach RPO WSL 2007-2013 nałożonym przez Komisję Europejską artykułem 8 Rozporządzenia Komisji (WE) nr 1828/2006 z dnia 8 grudnia 2006 r. ustanawiającego szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności oraz rozporządzenia (WE) nr 1080/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

3. Wizualizacja (logotypy)

Materiały informacyjne i promocyjne a także dokumenty dotyczące projektów realizowanych w ramach RPO WSL 2007-2013, wytworzone (sporządzone) przez beneficjenta a także wykonane na jego zlecenie, muszą zawierać obowiązujący zestaw znaków graficznych: Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia 2007-2013 (NSS), Województwa Śląskiego oraz Unii Europejskiej (w kolejności tutaj podanej) oraz opcjonalnie:

- hasło programu „Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego – realna odpowiedź na realne potrzeby”,
- podpis w postaci „Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007-2013”.

Hasło programu jest obowiązkowe w przypadku tablic informacyjnych i pamiątkowych, billboardów, plakatów i innych nośników typu out-door.

Podpis „Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007-2013” jest obowiązkowy na dokumentach dotyczących projektów realizowanych w ramach RPO WSL 2007-2013.

W przypadku projektów finansowanych w 100% w ramach RPO WSL 2007-2013 wyraz „współfinansowany” w podpisie zastępuje wyraz „finansowany”.

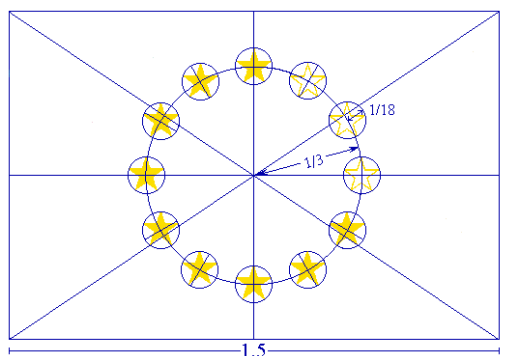
Logotypy powinny być stosowane z zachowaniem zasady proporcjonalności (tj. podobnej wielkości).

4. Wymagania odnośnie znaków graficznych

4.1. Logo Unii Europejskiej

Na wszystkich materiałach związanych z realizacją projektów współfinansowanych z funduszy strukturalnych należy umieszczać logo Unii Europejskiej.

OPIS GEOMETRYCZNY SYMBOLU UE

Źródło: http://europa.eu/abc/symbols/emblem/graphics1_pl.htm

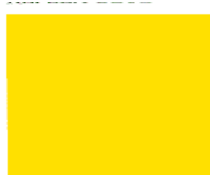
Symbol UE składa się z 12 gwiazd. Logo UE ma kształt niebieskiej prostokątnej flagi, której długość stanowi 1 i 1/2 szerokości.

Gwiazdy są umieszczone w równych odległościach od siebie w taki sposób, że formują niewidzialny okrąg, którego środek tworzy się poprzez przecięcie się przekątnych prostokąta. Promień okręgu stanowi 1/3 wysokości prostokątnej flagi. Każda gwiazda ma 5 punktów, które umieszczone są na obwodzie „niewidocznego” okręgu, którego promień wynosi 1/18 wysokości prostokątnej flagi. Gwiazdy są usytuowane pionowo tzn. jedno ramię (wierzchołek) gwiazdy jest pionowe a dwa przylegające do niego ramiona powinny być usytuowane w linii prostej oraz pod kątem prostym do „masztu” flagi. Gwiazdy powinny być rozmieszczone na okręgu w pozycjach „pełnych” godzin zegarowych.

Regulacja kolorów:

PANTONE
REFLEX BLUE

PANTONE
YELLOW

Logo ma następujące kolory:

Niebieski Pantone reflex - powierzchnia prostokąta

Żółty Pantone- powierzchnia gwiazd

Żółty Pantone jest uzyskiwany poprzez użycie 100% „process yellow”. Natomiast poprzez wymieszanie 100%-ego „process cyan” i 80%-ego „process magenta” uzyskuje się odcień bardzo zbliżony do „pantone reflex blue”).

Nie jest obowiązkowe stosowanie oznaczeń w kolorze, tam gdzie nie jest to technicznie możliwe np. w przypadku grawerunku, tłoczenia, stosowania materiałów typu mosiądz. Należy jednak podkreślić fakt, że zmiana kolorów logo dopuszczalna jest tylko w uzasadnionych przypadkach.

4.2. Logo NSS

Znak graficzny NSS (dla programu regionalnego) jest zbudowany z układu połączonych gwiazd na tle trapezu. Symbolika gwiazd nawiązuje do flagi Unii Europejskiej poprzez kolor jednej z gwiazd, jak również niebieski kolor tła. Nawiązuje również do symboliki flagi Polski – kolory pozostałych dwóch gwiazd.

Forma podstawowa i uzupełniająca znaku marki jest zbudowana z zestawienia znaku graficznego z logotypem w ściśle określonych proporcjach.

Kolorystyka znaku jest istotnym czynnikiem kształtującym tożsamość i sposób postrzegania marki. Kolory znaku oraz elementów systemu identyfikacji powinny być jak najbardziej zbliżone do kolorów określonych w CMYK, niezależnie od techniki reprodukcji. Warianty kolorystyczne znaku mają zastosowanie w tych obszarach komunikacji, gdzie wykorzystanie wersji pełnokolorowej jest niemożliwe ze względów technologicznych (na przykład tłoczenie, grawerunek itp.). System identyfikacji wizualnej dopuszcza stosowanie znaku w innych wariantach (achromatycznych, monochromatycznych i w skali szarości), ale tylko w obrębie przedstawionej w manualu kolorystyki.

W zestawieniach z innymi znakami znak NSS znajduje się zawsze z lewej strony, znak UE z prawej strony, w przestrzeni pomiędzy tymi znakami umieszcza się logo regionu.

PROGRAM REGIONALNY
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Źródło: <http://www.funduszeuropejskie.gov.pl/ZPFE/Strony/Logo.aspx>

4.3. Logo Województwa Śląskiego

Logo Województwa Śląskiego stanowi element identyfikacji wizualnej regionu.

Logo składa się z logotypu (napisu) „Śląskie. Pozytywna energia” oraz znaku graficznego. Układ i wzajemne proporcje logotypu i znaku zostały starannie dopasowane i nie powinny być zmieniane.

Logo w formie monochromatycznej stosuje się przy publikacjach jednobarwnych. Występuje w czterech podstawowych kolorach. Formy monochromatyczna lub konturowa logo są formami uzupełniającymi. Należy je stosować wyłącznie wtedy, kiedy z powodów

projektowych niemożliwe jest czytelne i efektywne zreprodukowanie formy podstawowej (pełnokolorowej).

Pole podstawowe wyznacza wolną przestrzeń wokół logo, gdy występuje ono samodzielnie, np. na gadżetach reklamowych, flagach, rollup'ach.

Formę poziomą należy stosować wtedy, gdy np. z powodów czytelności lub kompozycji, niemożliwe jest użycie formy pionowej. W drukach wielostronicowych, gdy forma podstawowa została już użyta, forma pozioma może być stosowana jako dopełnienie projektu (np. może się powtarzać na kolejnych stronach druku). Samodzielnie może być stosowana na gadżetach reklamowych (np. na długopisach).

Zasady stosowania logo Województwa Śląskiego zostały uzgodnione z Wydziałem Promocji i Współpracy Międzynarodowej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego.

Kolor	CMYK	Pantone (Coated)	Web Color	Folia RAL
żółty	C - 0%, M - 30%, Y - 100%, K - 0%	123 CVC	# ffcc00	640-020 medium yellow
zielony	C - 70%, M - 0%, Y - 100%, K - 9%	361 CVC	# 009900	640-062 light green
niebieski	C - 90%, M - 11%, Y - 0%, K - 0%	2995 CVC	# 0099ff	640-052 azure blue
czarny	C - 0%, M - 0%, Y - 0%, K - 100%	PROCES BLACK CVC	# 000000	640-070 black

Źródło: <http://www.silesia-region.pl/logo>

5. Czego nie wolno robić z logotypami

1. Stosować innych kolorów i czcionek niż te wskazane w księgach znaku;
2. Umieszczać znaku na agresywnym, wielobarwnym tle;
3. Zniekształcać proporcji znaku przez ściąganie i rozciąganie;
4. Zmieniać proporcji elementu znaku;
5. Nie należy używać skrótów UE, EFRR.

Wszystkie logotypy powinny być proporcjonalne i w tych samych wersjach kolorystycznych: pełnobarwnych bądź monochromatycznych.

Dokładniejsze wskazówki dotyczące prawidłowego stosowania logo i przykłady logotypów do wykorzystania zawarte są w Księgach Znaku zamieszczonych na stronach internetowych:

Dla flagi UE:

http://europa.eu/abc/symbols/emblem/graphics1_pl.htm

Dla logo NSS:

<http://www.funduszeuropejskie.gov.pl/ZPFE/Strony/Dokumenty.aspx>

(Księga Identyfikacji Wizualnej - załącznik nr 1 do Strategii komunikacji Funduszy Europejskich na lata 2007-2013)

Dla logo Województwa Śląskiego:

<http://www.silesia-region.pl/logo>

http://www.silesia-region.pl/logo/logo_manual.pdf

6. Rodzaje działań promocyjnych

Beneficjenci RPO WSL 2007-2013 obowiązkowo umieszczają tablice informacyjne, pamiątkowe i plakietki informacyjne w zakresie opisanym poniżej.

W pozostałych sytuacjach wybór konkretnych narzędzi promocji określonego projektu należy do beneficjenta, chyba że zawarta umowa o dofinansowanie (wraz z wnioskiem o dofinansowanie) precyzuje obowiązkowe formy promocji. Zastosowanie właściwej formy promocji winno uwzględniać wartość, rodzaj i charakter przedsięwzięcia. Należy mieć na uwadze, że każde miejsce realizacji projektu¹ musi być oznakowane odpowiednimi elementami informacji i promocji.

Wymagania dot. promocji projektów powinny być stosowane w szczególności do:

- Tablic informacyjnych,
- Tablic pamiątkowych,
- Plakietek informacyjnych.

oraz:

- korespondencji prowadzonej w sprawach projektu z wykonawcami projektów, instytucjami zaangażowanymi we wdrażanie RPO WSL 2007-2013,
- dokumentów związanych z postępowaniami o udzielenie zamówień publicznych, a zwłaszcza ogłoszeń (jeśli istnieje techniczna możliwość wprowadzenia elementów informacji i promocji), SIWZ i umów,
- umów z pracownikami zatrudnionymi w ramach projektu lub opisów stanowisk takich pracowników,
- materiałów konferencyjnych, szkoleniowych, materiałów multimedialnych, broszur i ulotek,
- materiałów prasowych,
- stron internetowych zawierających informacje o projektach realizowanych w ramach RPO WSL 2007-2013,
- oznaczania różnego rodzaju urządzeń, sprzętu i wyposażenia zakupywanego w ramach projektu,
- wszystkich pozostałych instrumentów stosowanych przy realizacji projektu, dla których nie określono specyficznych wymagań w niniejszych wytycznych.

Beneficjent informuje w sposób wyraźny o fakcie, że realizowany projekt został dofinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007-2013.

6.1. Tablice informacyjne

Beneficjent jest zobowiązany do stosowania tablic informacyjnych oraz pamiątkowych zgodnie z zapisami art. 8 Rozporządzenia WE 1828/2006 oraz niniejszymi Wytycznymi.

Tablice informacyjne umieszczane są w miejscu realizacji projektu w celu poinformowania opinii publicznej o dofinansowaniu prowadzonej inwestycji ze środków unijnych.

Beneficjent umieszcza tablicę informacyjną w każdym miejscu realizacji projektu spełniającemu następujące warunki:

- a) całkowity wkład publiczny do projektu (środki RPO WSL 2007-2013 + inne środki publiczne) przekracza 500 000 Euro,
- b) projekt dotyczy finansowania robót infrastrukturalnych lub budowlanych.

Tablica powinna być umieszczona w miejscu realizacji projektu w terminie nie dłuższym niż 30 dni kalendarzowych od daty rozpoczęcia rzeczowej realizacji projektu lub od daty podpisania umowy o dofinansowanie projektu (dla projektów rozpoczętych przed dniem podpisania umowy). W szczególnych przypadkach tablica informacyjna może być umieszczona w innym terminie, o czym IZ RPO WSL poinformuje w ogłoszeniu o konkursie.

¹ Na potrzeby niniejszych Wytycznych przez miejsce realizacji projektu rozumiana jest fizyczna lokalizacja projektu infrastrukturalnego albo miejsce, w którym użytkowane są środki trwałe, sprzęt i wyposażenie współfinansowane w ramach projektu lub - jeśli takie miejsce jest trudne do określenia - siedziba beneficjenta.

Tablice umieszcza się w widocznym miejscu realizacji projektu, np. na początku lub końcu drogi lub przy bramie wjazdowej na miejsce prac budowlanych.

Tablica informacyjna musi zawierać:

1. Emblemat (logo) UE oraz odniesienie do Unii Europejskiej i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego poprzez podpis „Unia Europejska. Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego” obok logo;
2. Logo NSS z podpisem „Program Regionalny. Narodowa Strategia Spójności”;
3. Hasło programu "Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego – realna odpowiedź na realne potrzeby”;

Emblemat (logo) Unii Europejskiej oraz odniesienia do Unii Europejskiej i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego a także logo NSS wraz z hasłem programu zajmują co najmniej 25% powierzchni tablicy.

Ponadto tablica informacyjna zawiera następujące zapisy:

4. Logo Województwa Śląskiego z podpisem „Śląskie. Pozytywna energia”;
5. Nazwa projektu, nazwa Beneficjenta;
6. Podpis „Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007-2013”;
7. W przypadku projektów współfinansowanych również z innych niż RPO WSL źródeł, podpis „Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007-2013” można uzupełnić dodatkową informacją (np. „oraz z budżetu państwa”, „oraz z budżetu samorządu województwa śląskiego”) oraz właściwym logo.

Opcjonalnie na tablicy można umieścić dodatkowy podpis mniejszą czcionką „Informacje źródłowe na temat Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007-2013 znajdują się na stronie www.rpo.silesia-region.pl”.

Wymiar tablicy informacyjnej nie powinien być mniejszy niż 70 cm x 90 cm.

Nie należy stosować agresywnych kolorów tła do tablic (np. czerwony, zielony, pomarańczowy).

Po zakończeniu realizacji projektu tablicę informacyjną zastępuje się stałą tablicą pamiątkową. **W przypadku, gdy tablica informacyjna spełnia wszystkie wymagania przewidziane dla tablicy pamiątkowej (np. wymiary), można pozostawić tablicę informacyjną jako pamiątkową.**

6.2. Tablica pamiątkowa

Celem stałych tablic pamiątkowych jest pozostawienie trwałej informacji o wsparciu inwestycji ze środków unijnych.

Beneficjent umieszcza tablicę pamiątkową w widocznym miejscu (wejście do budynku, elewację frontową, itp.), nie później niż sześć miesięcy od daty rzeczowego zakończenia projektu spełniającego następujące warunki:

- a) całkowity wkład publiczny do projektu przekracza 500 000 Euro (środki RPO WSL 2007-2013 + inne środki publiczne);
- b) projekt dotyczy zakupu środków trwałych lub finansowania robót infrastrukturalnych lub budowlanych.

Tablica pamiątkowa musi zawierać:

1. Emblemat (logo) UE oraz odniesienie do Unii Europejskiej i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego poprzez podpis „Unia Europejska. Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego” obok logo;
2. Logo NSS z podpisem „Program Regionalny. Narodowa Strategia Spójności”;
3. Hasło programu "Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego – realna odpowiedź na realne potrzeby”;

Emblemat (logo) Unii Europejskiej oraz odniesienia do Unii Europejskiej i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego a także logo NSS wraz z hasłem programu zajmują co najmniej 25% powierzchni tablicy.

Ponadto tablica pamiątkowa zawiera następujące zapisy:

4. Logo Województwa Śląskiego z podpisem „Śląskie. Pozytywna energia”;
5. Nazwa projektu, nazwa Beneficjenta;
6. Podpis „Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007-2013”;
7. W przypadku projektów współfinansowanych również z innych niż RPO WSL źródeł, podpis „Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007-2013” można uzupełnić dodatkową informacją (np. „oraz z budżetu państwa”, „oraz z budżetu samorządu województwa śląskiego”) oraz właściwym logo.

Opcjonalnie na tablicy można umieścić dodatkowy podpis mniejszą czcionką „Informacje źródłowe na temat Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007-2013 znajdują się na stronie www.rpo.silesia-region.pl”.

Tablica pamiątkowa nie powinna być mniejszych wymiarów niż 70 cm x 90 cm. Jednakże dla projektów, w których całkowity wkład publiczny przekracza 3 000 000 Euro tablica pamiątkowa powinna mieć wymiary co najmniej 200 X 250 cm.

Nie należy stosować agresywnych kolorów tła tablicy. Zaleca się, aby tablice pamiątkowe były wykonane z materiałów trwałych. Tablice pamiątkowe umieszcza się co najmniej na okres trwałości projektu (standardowo 5 lat od finansowego zakończenia realizacji projektu, 3 lata dla beneficjentów mających status mikro, małego lub średniego przedsiębiorcy).

Stosowanie tablic informacyjnych i pamiątkowych:

- w przypadku dróg powinny być zamontowane na początku i na końcu drogi. Zamiast dwóch tablic można zamontować jedną tablicę dwustronną,
- w przypadku budowy, remontu, modernizacji całych budynków tablice powinny być umieszczone na zewnątrz budynku,
- dla modernizacji pomieszczeń lub części obiektu, tablica pamiątkowa powinna znaleźć się w części, której dotyczył projekt,
- w przypadku zakupu taboru czy innego rodzaju sprzętu ruchomego (wkład publiczny przekracza 500 000 Euro), dla którego niemożliwe jest oznakowanie tablicą pamiątkową o właściwych wymiarach, należy zamieścić na nim elementy wymagane w formie np. plakietki informacyjnej oraz pełnowymiarową tablicę pamiątkową w miejscu realizacji projektu,
- jeśli koszt zakupu pojedynczej jednostki sprzętu lub wyposażenia przekracza 65 000 zł brutto, obowiązkowo należy ją oznakować plakietką informacyjną, tj. tabliczką, plakietką, nalepką o mniejszych wymiarach, która będzie zawierała co najmniej:

1. Emblemat (logo) UE oraz odniesienie do Unii Europejskiej i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego poprzez podpis „Unia Europejska. Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego” obok logo;
2. Logo NSS z podpisem „Program Regionalny. Narodowa Strategia Spójności”;

3. Logo Województwa Śląskiego z podpisem „Śląskie. Pozytywna energia”;
4. Podpis „Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007-2013”.

Plakietka informacyjna powinna być na trwale przymocowana do zakupionego środka trwałego lub wyposażenia - przez cały okres trwałości projektu. Jeżeli ze względów technicznych nie ma możliwości oznakowania środka trwałego lub wyposażenia należy oznakować miejsce realizacji projektu.

6.3. Wytyczne dla projektów niespełniających kryteriów dla tablic informacyjnych i pamiątkowych. Stosowanie plakietek informacyjnych

Dla projektów, które nie spełniają kryteriów dla tablic informacyjnych i promocyjnych (pkt. 6.1. i 6.2. niniejszych Wytycznych) Instytucja Zarządzająca RPO WSL zaleca stosowanie tablic informacyjnych/pamiątkowych o mniejszych wymiarach (minimalny rozmiar 20 cm x 30 cm) w miejscu/miejscach realizacji projektu. Zaleca się, aby tabliczki takie zawierały co najmniej:

1. Emblemat (logo) UE oraz odniesienie do Unii Europejskiej i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego poprzez podpis „Unia Europejska. Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego” obok logo;
2. Logo NSS z podpisem „Program Regionalny. Narodowa Strategia Spójności”;
3. Logo Województwa Śląskiego z podpisem „Śląskie. Pozytywna energia”;
4. Nazwę projektu;
5. Podpis „Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007-2013”.

Każde miejsce realizacji projektu musi być oznakowane odpowiednimi elementami informacji i promocji, ze względu na obowiązek informowania opinii publicznej o pomocy otrzymanej w ramach RPO WSL 2007-2013 !

Jeśli w ramach takich projektów koszt zakupu pojedynczej jednostki sprzętu lub wyposażenia albo koszt robót budowlanych przekracza 65 000 zł brutto, obowiązkowo należy ten sprzęt, wyposażenie, nieruchomość, pomieszczenie oznakować **plakietką informacyjną**, tj. tabliczką, plakietką, nalepką o mniejszych wymiarach, która będzie zawierała co najmniej:

1. Emblemat (logo) UE oraz odniesienie do Unii Europejskiej i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego poprzez podpis „Unia Europejska. Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego” obok logo;
2. Logo NSS z podpisem „Program Regionalny. Narodowa Strategia Spójności”;
3. Logo Województwa Śląskiego z podpisem „Śląskie. Pozytywna energia”;
4. Podpis „Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007-2013”.

Plakietka informacyjna powinna być na trwale przymocowana do środka trwałego lub wyposażenia - przez cały okres trwałości projektu. Jeżeli ze względów technicznych nie ma możliwości oznakowania środka trwałego lub wyposażenia należy oznakować miejsce realizacji projektu.

6.4. Inne narzędzia

Dokumenty, publikacje, nośniki reklamy i inne narzędzia komunikacji audiowizualnej:

Dokumenty, publikacje, nośniki reklamy i inne narzędzia komunikacji audiowizualnej wytworzone w ramach realizowanego projektu muszą zawierać:

1. Emblemat (logo) UE oraz odniesienie do Unii Europejskiej i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego poprzez podpis „Unia Europejska. Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego” obok logo;
2. Logo NSS z podpisem „Program Regionalny. Narodowa Strategia Spójności”;
3. Logo Województwa Śląskiego z podpisem „Śląskie. Pozytywna energia”;
4. Podpis „Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007-2013”;

Ponadto mogą się tam znaleźć opcjonalnie następujące zapisy:

5. Hasło programu "Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego – realna odpowiedź na realne potrzeby”;
6. Nazwa projektu, nazwa Beneficjenta;
7. W przypadku projektów współfinansowanych również z innych źródeł niż RPO WSL, podpis „Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007-2013” można uzupełnić dodatkową informacją (np. „oraz z budżetu państwa”, „oraz z budżetu samorządu województwa śląskiego”) oraz właściwe logo;
8. Dodatkowy podpis mniejszą czcionką „Informacje źródłowe na temat Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007-2013 znajdują się na stronie www.rpo.silesia-region.pl”.

Wskazane jest, aby publikacje zawierały pełne dane teleadresowe beneficjenta (wraz ze stroną internetową projektu – jeśli dotyczy) oraz adresy stron internetowych instytucji zaangażowanych we wdrażanie RPO WSL 2007-2013.

Uwaga !

Umieszczenie hasła programu jest obowiązkowe w przypadku billboardów, plakatów i innych nośników typu out-door.

Inne przedsięwzięcia promocyjne i informacyjne w ramach realizowanego projektu (konferencja prasowa, informacja prasowa, reklama radiowa lub telewizyjna itd.) muszą zawierać odniesienie do źródła finansowania projektu w postaci:

1. Emblematu (logo) UE oraz odniesienia do Unii Europejskiej i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego poprzez podpis „Unia Europejska. Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego” obok logo;
2. Logo NSS z podpisem „Program Regionalny. Narodowa Strategia Spójności”;
3. Logo Województwa Śląskiego z podpisem „Śląskie. Pozytywna energia”;

Ponadto mogą się tam znaleźć opcjonalnie następujące zapisy:

4. Hasła programu "Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego – realna odpowiedź na realne potrzeby”;
5. Nazwa projektu, nazwa Beneficjenta;
6. Podpis lub komunikat „Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007-2013”;
7. W przypadku projektów współfinansowanych również z innych źródeł niż RPO WSL, można umieścić dodatkową informację (np. „oraz z budżetu państwa”, „oraz z budżetu samorządu województwa śląskiego”) oraz właściwe logo;
8. Dodatkowy podpis mniejszą czcionką „Informacje źródłowe na temat Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007-2013 znajdują się na stronie www.rpo.silesia-region.pl”.

Na drobnych elementach promocji projektu (długopisy, gadżety itp.), na których nie ma możliwości technicznych, aby umieścić wymienione wyżej informacje, dopuszczalne jest zamieszczenie tylko obowiązujących znaków graficznych oraz danych identyfikujących projekt np. adresu strony internetowej zawierającej opis realizowanego projektu.

Strony internetowe:

Jeśli Beneficjent posiada własną stronę internetową, zobowiązany jest zamieścić na stronie głównej opis projektu bądź link do strony/podstrony internetowej zawierającej opis projektu, który współfinansowany jest ze środków RPO WSL 2007-2013.

Opis projektu na stronie internetowej Beneficjenta powinien zawierać:

1. Emblemat (logo) UE oraz odniesienie do Unii Europejskiej i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego poprzez podpis „Unia Europejska. Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego” obok logo;
2. Logo NSS z podpisem „Program Regionalny. Narodowa Strategia Spójności”;
3. Logo Województwa Śląskiego z podpisem „Śląskie. Pozytywna energia”;
4. Hasło programu "Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego – realna odpowiedź na realne potrzeby”;
5. Nazwę projektu, nazwę Beneficjenta, wartość projektu i wartość dofinansowania;
6. Podpis „Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007-2013”;
7. W przypadku projektów współfinansowanych również z innych źródeł niż RPO WSL można umieścić dodatkową informację (np. „oraz z budżetu państwa”, „oraz z budżetu samorządu województwa śląskiego”) oraz właściwe logo;
8. Dodatkowy podpis mniejszą czcionką „Informacje źródłowe na temat Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007-2013 znajdują się na stronie www.rpo.silesia-region.pl”.

Wskazane jest, aby adres internetowy, pod którym znajduje się opis projektu był rozpowszechniany m. in. w publikacjach, broszurach, informacjach prasowych, na tablicach informacyjnych/pamiątkowych oraz w inny skuteczny sposób.

Spotkania informacyjne:

Organizatorzy spotkań informacyjnych takich jak konferencje, seminaria, szkolenia, targi oraz wystawy dotyczących realizacji projektów współfinansowanych z RPO WSL 2007-2013 powinni pamiętać o umieszczeniu w widocznym miejscu:

1. Emblematu (logo) UE oraz odniesienia do Unii Europejskiej i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego poprzez podpis „Unia Europejska. Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego” obok logo;
2. Logo NSS z podpisem „Program Regionalny. Narodowa Strategia Spójności”;
3. Logo Województwa Śląskiego z podpisem „Śląskie. Pozytywna energia”;

oraz opcjonalnie:

4. Hasła programu "Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego – realna odpowiedź na realne potrzeby”;
5. Nazwy projektu, nazwy Beneficjenta;
6. Podpisu „Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007-2013”;

7. W przypadku projektów współfinansowanych również z innych źródeł niż RPO WSL, można umieścić dodatkową informację (np. „oraz z budżetu państwa”, „oraz z budżetu samorządu województwa śląskiego”) oraz właściwe logo.

7. Ważne informacje dodatkowe

UWAGA !!!

Zgodnie z rekomendacją Ministerstwa Rozwoju Regionalnego, wartość projektu określa się na podstawie kursu euro będącego średnią miesięcznych obrachunkowych kursów stosowanych przez Komisję Europejską z ostatnich sześciu miesięcy poprzedzających miesiąc złożenia wniosku o dofinansowanie.

(http://ec.europa.eu/budget/inforeuro/index.cfm?fuseaction=currency_historique¤cy=153&Language=en)

Zaleca się sporządzanie dokumentacji zdjęciowej lub filmowej z każdego etapu realizacji projektu. **Dokumentacja zdjęciowa jest obowiązkowa w przypadku projektów realizowanych w ramach następujących Działań RPO WSL 2007-2013:**

- Poddziałanie 1.1.2. Promocja Inwestycyjna;
- Poddziałanie 1.2.1. Typ projektu 7 Udział przedsiębiorców w targach i wystawach międzynarodowych oraz misjach gospodarczych związanych z targami i wystawami za granicą;
- Poddziałanie 1.2.2. Typ projektu 8 Udział przedsiębiorców w targach i wystawach międzynarodowych oraz misjach gospodarczych związanych z targami i wystawami za granicą;
- Poddziałanie 1.2.4. Typ projektu 8 Udział przedsiębiorców w targach i wystawach międzynarodowych oraz misjach gospodarczych związanych z targami i wystawami za granicą;
- Działanie 3.4. Promocja turystyki;
- Działanie 4.3. Promocja kultury.

W przypadku materiałów informacyjnych i promocyjnych przygotowywanych w języku angielskim dopuszczalne jest stosowanie logotypów z podpisami w języku angielskim (do pobrania ze strony <http://www.scp-slask.pl/pl/3/1207561630/21>).

Beneficjenci następujących Działań RPO WSL 2007-2013:

- Działanie 1.2 Mikroprzedsiębiorstwa i MŚP,
- Poddziałanie 3.1.1 Infrastruktura zaplecza turystycznego/przedsiębiorstwa,
- Poddziałanie 3.2.1 Infrastruktura okołoturystyczna/przedsiębiorstwa,

za wdrażanie których odpowiada Śląskie Centrum Przedsiębiorczości (IP2 RPO WSL 2007-2013), mogą dodatkowo (nieobowiązkowo) stosować na wszystkich narzędziach promocji logo Śląskiego Centrum Przedsiębiorczości, obok logo Województwa Śląskiego, a także opcjonalnie adres strony www.scp-slask.pl. Obszar zajmowany na tablicy informacyjnej/pamiątkowej przez logo Śląskiego Centrum Przedsiębiorczości nie jest wliczany do minimum 25% powierzchni zajmowanej przez wymagane logotypy i podpisy, o których mowa w pkt. 6.1. i 6.2. niniejszych Wytycznych.

Beneficjenci projektów realizowanych w procedurze pozakonkursowej (dotyczy wyłącznie indywidualnych projektów kluczowych realizowanych w partnerstwie oraz projektów w ramach Programów Rozwoju Subregionów), jeśli jest to możliwe, powinni dodatkowo zamieszczać na wszystkich narzędziach promocji właściwej o tym informacji, np. poprzez podpis „Zadanie realizowane w ramach indywidualnego projektu kluczowego pod nazwą [nazwa właściwa dla całego

projektu kluczowego]”, „Projekt realizowany w ramach Programu Rozwoju Subregionu Północnego/ Południowego/Centralnego/Zachodniego”.

Dokumentację dotyczącą działań informacyjnych i promocyjnych podjętych w ramach promocji projektu należy przechowywać przez okres trwałości projektu (standardowo 5 lat od finansowego zakończenia realizacji projektu, 3 lata w przypadku mikro, małych i średnich przedsiębiorstw). Dla celów kontroli projektu, przez ten sam okres należy przechowywać próbki materiałów informacyjnych i promocyjnych.

Dodatkowych informacji dotyczących wymagań odnośnie informacji i promocji projektów współfinansowanych w ramach RPO WSL 2007-2013 udziela **Zespół ds. informacji i promocji w Wydziale Rozwoju Regionalnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego.**

Wytyczne Instytucji Zarządzającej RPO WSL w zakresie informacji i promocji obowiązują Beneficjentów od daty podpisania umowy o dofinansowanie projektu w ramach RPO WSL 2007-2013.

Zmiany wprowadzone niniejszymi Wytycznymi (w stosunku do poprzedniej wersji Wytycznych) obowiązują od dnia ich podania do publicznej wiadomości na stronie internetowej www.rpo.silesia-region.pl.

8. Przykładowe zastosowania logotypów

Przykładowa tablica informacyjna / pamiątkowa

**PROGRAM
REGIONALNY**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Śląskie.
Pozytywna energia

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Przykładowa tablica informacyjna / pamiątkowa projektu realizowanego w ramach Programu Rozwoju Subregionu

**PROGRAM
REGIONALNY**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Śląskie.
Pozytywna energia

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Przykładowa plakietka informacyjna na środtku trwałym zakupionym w ramach Działania 1.2., Poddziałania 3.1.1 lub Poddziałania 3.2.1 RPO WSL (dla których Instytucją Pośredniczącą Drugiego Stopnia jest Śląskie Centrum Przedsiębiorczości; logo Śląskiego Centrum Przedsiębiorczości jest opcjonalne)

